

Fansa da aka Shirya - Kristi Baiwar Allah

Randolph Dunn

Babi na 1

Shin duk abin da ya wanzu ya faru ne daga kome ba, har ma da tururi?

Hubble Constant (wani al'amari da wasu masana kimiyya ke amfani da shi don auna (kididdigar) da ake zaton faɗaɗa sararin samaniya) ya kai kusan 50, wanda ke nuna cewa duniya tana da kusan shekaru biliyan 20.¹A cikin 1999 na'urar hangen nesa ta Hubble (HST) ta kiyasta cewa akwai taurari biliyan 125 a sararin samaniya, kuma kwanan nan tare da sabuwar kyamarar HST ta lura da taurari 3,000 da ake iya gani, wanda ya ninka fiye da yadda aka gani a baya da tsohuwar kyamara.²Ko da yake ba za mu iya kidaya adadin taurari a cikin galaxy ba, muna iya kididdige adadin taurari a cikin galaxy kusan biliyan 100 (100,000,000,000).³Rana tauraruwa ce kawai. Its makamashi sa duk rayuwa da kuma surface tafiyar mata kai yiwu. Kananan canje-canje a cikin samar da makamashi na iya yin babban tasiri a duniya.⁴Duniyarmu ɗaya ce daga cikin taurari takwas da adadi mai yawa na kananan abubuwa masu kewayar Rana.⁵

Shin yana yiwuwa cewa wani abu mai girma da sarkakiya kuma daidaitaccen haɗin kai zai iya faruwa kawai kuma ya kasance ba tare da komai ba?

Littafi Mai Tsarki ya ce "A farkon Allah ('elohiyim-jam'i - allahntaka)⁶ya halicci sammai da kasa, ... mutum, namiji da mace." (Farawa 1:1 ... 28)

¹archive.ncsa.uiuc.edu/Cyberia/Cosmos/ExpandUni.html

²magine.gsfc.nasa.gov/docs/ask_astro/answers/021127a.html

³curious.astro.cornell.edu/question.php?lamba=31

⁴jersey.uoregon.edu/~mstrick/astronomy/Astro_Lectures/sun.html#Intro

⁵nineplanets.org/sol.html

⁶ Lexicon na Girkanci na Thayer da Brown Driver & Briggs Hebrew Lexicon, Woodside Bible Fellowship,

Amma an halicci mutum cikin kamannin Allah “cikin kamanninmu da kamanninmu” don haka sun bambanta da sauran halittu.

Ta yaya ta hanyar hadfari ko ta wanda ba shi da hankali zai iya daidaita rikitattun abubuwan gani, sauti, wari, dandano da tabawa ba tare da wani dan gajeren tsari da kira ba? Ka taɓa yin mamaki game da surar Allah ko kamanninsa? Mun koya a cikin Littafi Mai Tsarki cewa Allah kauna ne, gaskiya, aminci, jinkai, adalci, salama, mai tsarki, adali, kuma mai ikon yanke shawara ko zaɓi.

Shin yana da sauƙi a gaskata irin wannan hadadden sararin samaniya ya faru ta hanyar kira ko kuma gaskata duk abin da ya faru kawai kwatsam ba tare da tsari ko kira ba?

Babi na 2

Shin Littafi Mai Tsarki sakon Allah ne ga mutum?

"Tun fil'azal akwai Kalma, Kalman nan kuwa tare da Allah yake, Kalman nan kuwa Allah ne. Tun farko yana tare da Allah." (Yahaya 1: 1-2 NIV)

Yahudawa suna kiran shari'a, annabawa da zabura a matsayin nassi.

“Sa’ad da ya hau gadon sarautar mulkinsa, sai ya rubuta masa littafin dokar nan a littafi, daga cikin abin da ke gaban firistoci Lawiyawa, zai kasance tare da shi, ya karanta cikinta dukan kwanakin rayuwarsa, domin ya koyi tsoron Ubangiji Allahnsa, ya kiyaye dukan maganar wannan doka, da waɗannan dokoki, ya aikata su.” (Kubawar Shari'a 17:17-18)

Ya ce musu, “Waɗannan maganata ce da na faɗa muku, tun ina tare da ku, cewa dole ne a cika dukan abin da ke rubuce cikin Attaura ta Musa, da annabawa, da Zabura, game da ni.” (Luka 24:44-44)

"Fiyɛ da duka, dole ne ku gane cewa babu wani annabci na Nassi da ya zo ta wurin fassarar annabin. Gama annabci ba ya samo asali ga nufin mutum, amma mutane sun yi magana daga wurin Allah, Ruhu Mai Tsarki ne yake bi da su." (2 Bitrus 1:20-21 NIV).

Bulus ya ce: "Kowane nassi hurarre ne na Allah [hurarre (ASV)], yana da amfani ga koyarwa, da tsautawa, da tsautawa, da horarwa cikin adalci; (2 Timothawus 3:16-17.)

"Ya [Yesu] ya tafi Nazarat, inda aka rene shi, kuma a ranar Asabar, ya shiga majami'a kamar yadda ya saba. Shi kuwa ya tashi ya karanta. Aka ba shi littafin annabi Ishaya. Yana kwance shi, sai ya sami wurin da aka rubuta: 'Ruhun Ubangiji yana tare da ni, domin ya shafe ni in yi wa matalauta bishara. Ya aiko ni in yi shelar 'yanci ga fursunoni, da ganin hangen nesa ga makafi, in saki waƙanda ake zalunta, in yi shelar shekarar tagomashin Ubangiji.' (Ishaya 61:1-2) Sai ya naƙe littafin, ya ba wa baran ya zauna. Dukan waƙanda suke cikin majami'a suka zuba masa ido, ya fara ce musu, 'Yau wannan Nassi ya cika a kan jin ku.' (Luka 4:16-21.)

Ya kamata a bayyane daga nassosin da ke sama cewa Allah yana magana da mutum ta hurarriyar Kalmarsa, Littafi Mai Tsarki?

Babi na 3

Wa ke sarrafa ayyukan mutum?

Shin Allah yana hana mutum yin zunubi? Ko kuwa Shaidan yana tilasta wa mutum yin zunubi?

Ana iya samun amsar waƙannan tambayoyin a cikin nazarin Adamu da Hauwa' u a babi na uku na Farawa.

Allah ya sa mutum, Adamu da Hauwa' u, a Adnin (aljanna). Sannan ya sanya shi aiki yana umarce shi da ya kula (kulawa, tufatarwa) da kiyaye ta. Ka yi tunani, a wannan lokacin a rayuwar mutum, yana cikin cikakkiyar wuri kuma yana cikin cikakkiyar dangantaka da Allah, mahaliccinsa. Ku tuna an halicci mutum cikin kamannin Allah, ba kamanninsa ba. Kula da lambun Adnin ba shine kawai abin da Allah yake bukata daga Adamu ba. Allah ya umurci Adamu da Hauwa' u, ya ba su umarni kada su ci daga itacen sanin nagarta da mugunta. "Kuna da 'yanci ku ci daga kowane itacen da yake cikin gonar, amma kada ku ci daga itacen sanin nagarta da mugunta, gama in kun ci, lalle za ku mutu." (Farawa 2: 16-17 GWT)

“Allah ya albarkaci wadannan mutane da ya ce musu, Ku hayayyafa, ku ribaɓɓanya, ku cika duniya, ku mallake ta, ku mallaki kifaye a cikin teku, da tsuntsayen da ke tashi, da kowane mai rai da yake rarrafe bisa kasa.” (Farawa 1:28).

Idan da Allah ya halicci mutum ba tare da ikon tsai da shawara ba, da bai ba shi umurnin da ke bukatar ya yi zabi ba, kada ya ci ‘ya’yan itacen, “Ku hayayyafa, ku ribaɓɓanya, ku cika duniya, ku mallake” ko kuma kula da gonar Adnin.

Yanzu Adamu da Hauwa’u watakila sun kalli ‘ya’yan itacen sanin nagarta da mugunta sau da yawa. Kallon bishiyar ba laifi bane. Amma sun kalli itacen dabam sa’ad da Shaidan, mayaudari, a siffar maciji ya tambaya “Ashe da gaske ne Allah ya ce, ‘Kada ku ci daga kowane itacen da ke cikin gona?’” ...“Gama Allah ya sani sa’ad da kuka ci daga cikinta, idanunku za su buɗe, za ku zama kamar Allah, kuna sane da nagarta da mugunta.” (Farawa 3). Wannan lokacin da suka duba yana da sha’awar zama masu hikima kamar Allah. Ka lura Allah bai jarabce su ba kuma bai hana su nufin su zama masu hikima ba. Hasali ma duk ya rage nasu. Suna da zabi. Suna iya cewa, “Ba zan ci ba.” Amma sun zabi su gamsar da sha’awarsu don su yi kokari su zama masu hikima kamar Allah kuma sun bi sha’awarsu.

A cikin Farawa 3:8-10 za ku lura cewa bayan zunubinsu na tawaye, Allah ya yi magana da Adamu. Akwai shakkun cewa wannan shi ne karo na farko da Allah ya yi magana da su.

Duk da haka, Adamu da Hauwa’u suka dubi ‘ya’yan itacen sanin nagarta da mugunta, suna son su zama masu hikima kamar yadda Allah [ya ruɗe] kuma sun fahimci abin da Allah ya umarce su. Zaben da suka yi don su bi sha’awoyinsu [daukan ciki] maimakon yin biyayya ga Allah ya nuna sarai cewa suna da ikon yanke shawara. Shaidan ya tilasta musu su ci daga itacen sanin nagarta da mugunta? A’a! Shin Allah ne ya hana su zaben yin biyayya? A’a! Zabinsu ne su yi biyayya ko rashin biyayya ga Allah.

Karnuka daga baya Yakub ya ce “Sa’ad da aka jarabce shi kada kowa ya ce, ‘Allah ne ya jarabce ni,’ gama ba a iya jarabtar Allah da mugunta ba. Shi da kansa ba ya jarabtar kowa. Amma kowa yakan jarabce shi sa’ad

da sha'awarsa ta rufe shi. Sa'an nan idan sha'awa ta yi ciki, ta kan haifi zunubi, idan zunubi ya yi girma, yakan haifi mutuwa." (Yakub 1:13-15 NET) Yakub ya yi gaskiya.

Sun yarda da sha'awarsu ta zama masu hikima kamar Allah. Sun yi wa Allah tawaye da rashin kiyaye umarninsa! Sun yi zunubi! Wannan ya yanke wannan cikakkiyar dangantaka da Allah mai kauna da jinkai na har abada. Sakamakon ya kasance mai tsanani amma kawai. Laifinsu ya yi nauyi kuma babu wani abu da za su iya yi don samun hanyar komawa wannan dangantakar. Allah ya ba da alamar wani abu da ya yi niyyar faruwa a nan gaba, abin da zai ba mutum damar komawa ga wannan dangantakar. "Kuma zan sanya kiyayya a tsakaninka da mace, da tsakanin zuriyarka [zuriyarka] ita kuma; za ya murkushe kanku, ku kuma za ku bugi diddigesa." (Farawa 3:15).

Daga baya wannan darasi zai bincika shirin Allah na fansar mutum domin ya koma ga wannan cikakkiyar alakar da ta gabata.

Babi na 4

Allah yana fushi da muguntar mutum.

Shekaru da yawa sun shige bayan Adamu da Hauwa'u suka zaɓi su yi rashin biyayya kuma dangantakar 'yan Adam da Allah ta yi muni. A gaskiya ma, ya zama ba za a iya jurewa ba. "Ubangiji kuwa ya ga muguntar mutum ta yi yawa a duniya, kowane tunanin tunanin zuciarsa mugunta ne kullayaumin." Ubangiji kuwa ya tuba (Tuba – KJV) da ya yi mutum a cikin kasa, ya bata masa rai a zuciarsa." Sai Ubangiji ya ce, 'Zan shafe (hallaka - ASV) mutumin da na halitta daga kasa, da halittu, da halittu, da halittu, da halittu, da halittu, da halittu, da halittu. na yi bakin ciki da na sa su." (Farawa 6:5-7 RSV)

Amma akwai bege ga 'yan Adam domin "Nuhu ya sami tagomashi a gaban Ubangiji" (Farawa 6:8 RSV). Ta wurin bangaskiya Nuhu, da Allah ya gargade shi game da al'amuran da ba a gani ba tukuna, ya yi hankali, ya gina jirgi [kwale-kwale, jirgin ruwa] domin ceton iyalinsa; ta wurin wannan ya hukunta duniya, ya zama magajin adalcin da ke zuwa ta

wurin bangaskiya.” (Ibraniyawa 11:7 RSV) Nuhu ya yi abin da Allah bai so abin da yake so ya yi ba ko da dukan wadanda suke kewaye da shi suka ci gaba da yin mugunta. Na tabbata kun lura cewa Allah ya azabtar da masu tawaye da mugaye amma ya ji tausayinsa ya ceci masu adalci.

Ya zuwa yanzu mun ga cewa Allah ya shirya zuriyar mutum, a wani lokaci, don murkushe kan babban mayaudari (mai zargi, Shaidan). Ya kuma yi alkawari, amma ba lallai ba ne a lokaci guda, cewa zai azabtar da mugaye kuma ya sami alheri da jinkai ga masu adalci.

Babi na 5

Alkawarin Allah Ya Albarkaci Dukkan Al'ummai

Kusan shekaru 350 bayan Nuhu da rigyaware da ta halaka dukan masu rai ban da Nuhu da iyalsinsa, an haifi Ibrahim kuma bayan shekara saba'in da biyar Allah ya kira Ibrahim. “Ubangiji ya ce wa Abram, Ka bar kasar, da danginka, da gidan ubanka, ka tafi kasar da zan nuna maka, zan sa ka zama al'umma mai girma, zan sa maka albarka, zan sa sunanka mai girma, za ka zama albarka. Abram kuwa ya tafi kamar yadda Ubangiji ya fada masa.” (Farawa 12:1-4 GWT)“Shi (Ibrahim) ya yi imani da Allah, kuma an lasafta shi takawa zuwa gare shi.” (Galatiyawa 3:6)

Sa'ad da ya fadi dukan iyalai na duniya, a bayyane yake cewa ba al'ummar Isra'ila ba ne kadai yake magana a kan dukan iyalan duniya. “Nassi ya annabta cewa Allah zai baratar da al'ummai ta wurin bangaskiya, ya kuma yi shelar bishara a gaba ga Ibrahim cewa, ‘Dukan al'ummai za su sami albarka ta wurinka. ... An yi wa Ibrahim da zuriyarsa alkawuran, Nassi bai ce ‘da zuriya’ ba, ma’ana mutane da yawa, amma “ga zuriyarka,” ma’ana mutum daya, wanda yake shi ne Almasihu. (Galatiyawa 3:8, 16.)

Shekaru faruruwan sun shufe kuma zuriyar Ibrahim, wadanda aka kiyasta sun haura mutane miliyan 2, bayi ne a kasar Masar. “Wani mutum daga cikin kabilar Lawi ya auri wata mace daga zuriyar Lawi. Sa'ad da ta yi ciki, kuma ta haifi da, da ta ga irin da mai kyau ne, ta boye shi har wata uku.” (Fitowa 2: 1-2 CJB)“T'Yar Fir'auna ta gangara zuwa

Kogin Nilu don yin wanka. Ta ga kwandon a cikin ciyawa, ta aiki kuyangarta ta dauko. Ta bude ta ga jaririn. Kuka yake yi, ita kuma ta tausaya masa. 'Wannan ɗaya ne daga cikin jariran Ibraniyawa,' in ji ta. 'Yar'uwersa ta ce wa 'yar Fir'auna, 'In je in samo miki ɗaya daga cikin matan Ibraniyawa ta shayar da ke?' "Eh, tafi," ta amsa. Sai yarinyar ta je ta dauko mahaifiyar jaririn. 'Yar Fir'auna ta ce mata, 'Ki ɗauki wannan jaririn ki shayar da ni, ni kuwa in biya ki.' Sai matar ta ɗauki jaririn ta shayar da shi. Da yaron ya girma, ta kai shi wurin 'yar Fir'auna, ya zama ɗanta. Ta raɗa masa suna Musa.yana cewa, 'Na fissa shi daga cikin ruwa.' (Fitowa 2:5-10 NIV)

“Ta wurin bangaskiya Musa, sa’ad da ya girma, ya ki a ce masa ɗan ‘yar Fir’auna, ya gwammace ya sha wahala tare da mutanen Allah, da ya ji ɗaɗin jin ɗaɗin zunubi.” (Ibraniyawa 11: 24-25 KJV)

“Amma Musa ya gudu daga gaban Fir’auna, ya zauna a kasar Madayana, ya zauna a bakin rijiya” (Fitowa 2:15). Musa yana ɗan shekara 40 da haihuwa sa’ad da ya gudu daga Fir’auna da Masar, bayan da aka horar da shi a kan abubuwan jin ɗaɗi na sarautar Masarawa. A cikin shekaru arba'in na gaba na rayuwarsa na shekara 120 ya kasance makiyayi mai kaskanci, sana'ar Masarawa suka raina amma Allah ya ɗaukaka shi.

“Musa kuwa yana kiwon garken Surukin Yetro, firist na Madayana, ya jagoranci garken zuwa wajen yammacin jeji, ya zo wurin. Horeb, dutsen Allah. Mala'ikan Ubangiji ya bayyana gare shi a cikin wata wuta mai ci daga tsakiyar kurmi. Ya duba, sai ga kurmin na ci da wuta, duk da haka kurmin bai cinye ba. Musa ya ce, “Dole ne in juyo yanzu in ga wannan abin al'ajabi, me ya sa kurmin ba ya kone. Sa'ad da Ubangiji ya ga ya juya ya duba, sai Allah ya kira shi daga cikin kurmin ya ce, 'Musa, Musa!' Sai ya ce, 'Ga ni.' Sa'an nan Ya ce, 'Kada ku kusanci nan; Ku cire takalmanku daga kafafunku, gama wurin da kuke tsaye a kansa kasa ce mai tsarki.' Ya kuma ce, 'Ni ne Allahn ubanku, Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu.' Sai Musa ya boye fuskarsa, gama yana tsoron ya dubi Allah.” (Fitowa 3:1-6 NASU)

“Ubangiji kuwa ya ce, ‘Na ga azabar mutanena da ke cikin Masar, na kuwa ji kukansu saboda masu aikinsu, na san wahalarsu, na kuwa sauko domin in cece su daga hannun Masarawa.

“Sa'ad da Fir'auna ya saki jama'ar, Allah bai bishe su cikin hanya ta kasar Filistiyawa ba, ko da yake ya fi guntu, gama Allah ya ce, 'Idan suka fuskanci ya'ki, za su juyo su koma Masar.' Saboda haka, Allah ya bi da jama'a ta hanyar hamada zuwa Bahar Maliya.” (Fitowa 13:17-18) Amma da yake Fir'auna yana so ya sa Isra'ilawa su zama bayi, ya canja ra'ayinsa, ya bi su da babbar rundunarsa: “Musa ya ce wa jama'a, 'Kada ku ji tsoro. Ku tsaya kyam za ku ga ceton da Ubangiji zai kawo muku a yau. Masarawa da kuke gani a yau ba za ku kara gani ba. Ubangiji zai yi ya'ki dominku; Amma Ubangiji ya ce, 'Masar za su sani ni ne Ubangiji, sa'ad da na sami daukaka ta wurin Fir'auna, da karusansa, da mahayan dawakansa.' ... Ruwa ya malalo, ya rufe karusai da mahayan dawakai, da dukan rundunar Fir'auna wa'danda suka bi Isra'ilawa cikin bahar. Babu daya daga cikinsu da ya tsira.” (Fitowa 14:13-14; 17; 14:28).

Yayin da suka ci gaba da tafiya zuwa kasar da Allah ya yi wa Ibrahim, Ishaku, da Yakubu alkawari, suka zo Dutsen Sinai. Sa'ad da suka bar kasar Masar, bayi ne da suke rayuwa karkashin dokokin Masar da kuma shugabanci amma yanzu suna bukatar su zama al'umma. A nan Allah ta hannun Musa ya ba su dokoki da yawa (har da wa'danda aka fi sani da Dokoki Goma), ka'idodi, da ka'idodin da za su yi amfani da su yayin da suka dauki matsayinsu a tsakanin sauran al'ummai. Wa'dannan dokokin sun haifar da sanin zunubi. Don haka “Shari'a ita ce malaminmu (mai koyarwa (ASV); majibincin- (RSV); majibinci (ESV)) domin ya kai mu ga Kristi, domin mu sami barata ta wurin bangaskiya.” (Galatiyawa 3:24.)

Shin wannan mai ba da doka ne, Musa [zuriyar Ibrahim], wanda zai albarkaci dukan kabilan duniya? A'A. Musa ba Almasihu ba ne.

Babi na 6

Doka da Alkawari

Musa ya mutu bai ta'aba shiga kasar da aka yi wa Ibrahimu ba yayin da ya daukaka kansa don abin da Allah ya yi sa'ad da ya bugi dutsen ruwa. Allah ta hannun Musa bai albarkaci dukan al'ummai ba - al'ummar Isra'ila kadai. Joshua ya zama shugaban Allah dominsu. Mutum zai iya karanta duka game da fitintinu da tsanani na Bani Isra'ila, zuriyar

Ibrahim daga dan alkawari, Ishaku. Yaƙi ne na dindindin a gare su su yi rayuwa da aminci ga Allah. Suna barin sha'awarsu ta kai su ga bata. Amma Allah kullum yana maraba da su sa'ad da suka gane muguntarsu, suka tuba kuma suka koma ga kiyaye dokokinsa. Dokar da Allah ya ba da ta hannun Musa ba ta yi gafara ba; kawai yana nuni ne ga mai fansa, Almasihu (Kiristi na Girka), wanda zai zo zai ceci mutum daga zunubansa.

“Ubangiji Allahnku zai tayar muku da annabi kamara daga cikin danginku, ku kasa kunne gare shi.” “Zan tayar da annabi kamarka daga cikin danginsu, in sa maganata a bakinsa, domin ya ba da labarin duk abin da na umarce su, amma idan wani ya ki jin maganar da annabin yake faɗa da sunana, zan hukunta shi.” (Kubawar Shari'a 18:15, 18-19).

Shin kun kasance kamar Bani Isra'ila da a kullum ake cika su da fitintinu, a wasu lokuta masu juyi kuma suna bukatar gafara?

Babi na 7

Sabon Alkawari

“Ga shi, kwanaki suna zuwa, in ji Ubangiji, da zan yi sabon alkawari da jama'ar Isra'ila da na Yahuza, ba bisa ga alkawarin da na yi da kakanninsu a ranar ba.cewaNa kama hannunsu domin in fitar da su daga kasar Masar.’ (Iirmiya 31:31-32).

“Kun zo wurin Allah, alkalin dukan mutane, zuwa ga ruhohin adalai waɗanda aka cika su, ga Yesu matsakanci na sabon alkawari.” (Ibraniyawa 12:23-24.)

"Saboda haka shi (Kristi) matsakanci ne na sabon alkawari, domin waɗanda aka kira su sami gadon madawwamin alkawari. (Ibraniyawa 9:15)

Yaya ake kiran mutum kuma menene dole ne a yi domin a sami wannan alkawarin rai na har abada?

“Ba shi yiwuwa a ce jinin bijimai da na awaki ya ɗauke zunubai.Saboda haka, sa'ad da Kristi ya zo cikin duniya, ya ce, Ba ka so hadayu da

hadayu, amma jiki ka yi mini tanadi, cikin hadayun konawa da hadayun zunubi ba ka ji dadi ba. Sa'an nan na ce, 'Ga shi, na zo domin in aikata nufinka, ya Allah,' kamar yadda yake a rubuce game da ni a cikin littafin nadi, sa'ad da ya ce a sama, 'Ba ka so, kuma ba ka ji dadin hadayu, da hadayu, da na konawa, da na zunubi' (an miƙa su bisa ga shari'a), sa'an nan ya kara da cewa, 'Ga shi, na zo domin in yi nufinka.' Ya soke na farko domin ya tabbatar da na biyu kuma ta wurin nufin an tsarkake mu [tsarkake - NIV] ta wurin ba da jikin Yesu Kristi sau ɗaya. (Ibraniyawa 10:4-10)

“Game da wannan ceto kuwa, annabawa, waɗanda suka yi maganar alherin da ke zuwa gare ku, sun bincika sosai da matuƙar kulawa, suna ƙoƙarin gano lokaci da yanayi da Ruhu Mai Tsarki ya faɗa musu sa’ad da ya annabta wahalar Almasihu da ɗaukakar da za ta biyo baya. An bayyana musu cewa, ba kai suke bauta wa ba, amma ku, sa’ad da suke magana a kan abubuwan da aka aiko muku ta wurin Ruhu Mai Tsarki. mala’iku suna marmarin su duba waɗannan al’amura.” (1 Bitrus 1:10-12.)

"Kun ga, a daidai lokacin da ba mu da karfi, Almasihu ya mutu domin marasa bin Allah. Da wuya wani ya mutu domin adali, ko da yake na mutumin kirki wani yana iya yuwuwa ya mutu. Amma Allah yana nuna kaunarsa gare mu a cikin wannan: Tun muna masu zunubi, Kristi ya mutu dominmu." (Romawa 5: 6-8 NIV)

Sai ya ɗauki gurasa, ya yi godiya, ya gutschutsura, ya ba su, ya ce, 'Wannan jikina ne da aka bayar dominku, ku yi wannan domin tunawa da ni. Haka kuma, bayan jibin, ya ɗauki ƙoƙon, yana cewa, Wannan ƙoƙon sabon alkawari ne cikin jinina, wanda aka zubar dominku." (Luka 22:19-20).

Saboda haka, zubar da jinin Kristi, bada ransa da jikinsa a matsayin hadayar fansa ta wurin gicciye, da tashinsa daga kabari ya kafa sabon alkawari. Wannan hadaya ta jini, hadaya don zunubi, na Allah na jiki yana ba da abin da hadaya ta zunubi ta jinin bijimai da na awaki na alkawari da Allah ya ba da ta hannun Musa, bai iya yi ba. Kristi bai kasance matacce ba (jikinsa na zahiri bai ga lalacewa ba; watau rube da komawa ga turbaya. Zabura 16:10) yayin da Allah ya tashe shi daga

ƙabari ta haka ya ci nasara da kawaici da Shaidan yake da shi a kan mutum. Saboda haka Kristi, zuriyar Adamu, ya murkushe kan Shaidan sa'ad da aka ta da shi daga matattu, aka ta da shi daga matattu, ta haka ya zama mai nasara bisa mutuwa. "Kuma zan sanya kiyayya tsakaninka da mace, da tsakanin zuriyarka. ita kuma; Zai murkushe kanku, ku kuma buga diddige shi." (Farawa 3:15)

Hadayar fansa ta Kristi tana ba da gafara ga kowa ko kuma ga waɗanda suka zaɓi su karɓi shi da kyautar cetonsa na ceto?

Allah ya yi wa Ibrahim da Ishaku da Yakubu alkawari cewa za a ba zuriyarsu kasa mai yalwar madara da zuma, Kasar Alkawari ta duniya. Wannan alkawarin ya cika bayan sun bar bautar Masarawa kuma suka amince da alkawarin Allah ta hannun Musa na hadayar jinin tumaki da "bijimai da na awaki." Duk da haka, waɗanda suka dogara ga Allah ta wurin biyayya kuma suka kasance da aminci ne kawai aka kyale su shiga Kasar Alkawari.

Shekaru aru-aru, sun kai matsayi masu girma yayin da suke da aminci ga Allah ta wurin kiyaye dokokinsa kuma sun nutse cikin zurfin zurfi sa'ad da suka yi wa Allah tawaye ta hanyar bin hanyoyin duniya da ke kewaye da su. Duk da haka, Allah ya kasance mai aminci koyaushe yana karɓe su idan sun yarda da zunubansu, suka tuba daga muguntarsu, suka nemi rahamar Allah da gafara.

Alkawarin da Allah ya yi wa Ibrahim cewa "zuriyarsa" za ta albarkaci dukan al'ummai ta zo da haihuwar Yesu ta wurin Ruhu Mai Tsarki ta wurin Maryamu. Cikar dukan annabce-annabce, rayuwarsa, mu'ujizarsa, da shaidar shaidun gani da ido, da wasu shaidu na duniya, waɗanda ba na Kirista ba, ko kuma na Romawa ba sun bar shakka game da da'awarsa ta zama "Dan Allah da Dan Mutum."

"Gama tun da Shari'a (Tsohon Alkawari) tana da inuwar abubuwa masu kyau da za su zo maimakon ainihin sifar waɗannan al'amura na gaskiya, ta wurin hadayun nan da ake miƙa kowace shekara kowace shekara, ba za ta taɓa cika waɗanda suke kusa ba. Bijimai da awaki su dauke zunubai.

"Saboda haka, sa'ad da Kristi ya zo cikin duniya, ya ce, Ba ku so hadayu da hadayu ba, amma jikin da kuka yi mini, ba ku ji dadin hadayun

konawa da hadayun zunubi ba. Sai na ce, 'Ga shi, na zo ne in aikata nufinka, ya Allah, kamar yadda aka rubuta game da ni a littafin littafin.'

“Sa’ad da ya ce a sama, ‘Ba ku yi marmarin hadayu da hadayu da hadayu da hadayun konawa da hadayun zunubi ba’ (ana miƙa su bisa ga shari’a), sa’an nan ya kara da cewa, ‘Ga shi, na zo ne in aikata nufinka, ya shafe na farko domin ya tabbatar da na biyu.

“Kowane firist kuwa yana tsaye kullum yana hidimarsa, yana ta miƙa hadayu iri ɗaya, waɗanda ba za su taɓa kawar da zunubai ba.” Amma da Kristi ya miƙa hadaya ɗaya domin zunubai har abada abadin, ya zauna ga hannun dama na Allah, yana jira tun daga wannan lokacin har maƙiyansa za su zama matashin sawunsa. Domin ta wurin hadaya guda, ya cika har abada waɗanda ake tsarkakewa har abada abadin, Ruhu Mai Tsarki kuma zai ba da shaida. tare da su bayan waɗannan kwanaki, in ji Ubangiji: Zan sa umarnaina a zukatansu, in rubuta su a zukatansu.” (Ibraniyawa 10:1-16).

Sa'an nan ya kara da cewa, 'Ba zan kara ɗaukar zunubansu da rashin biyayyarsu a kansu ba.' Sa’ad da aka gafarta zunubai, ba a kara buƙatar yin hadaya domin zunubai. ‘Yan’uwa, saboda jinin Yesu, yanzu muna iya shiga Wuri Mai Tsarki da gaba gaɗi.” (Ibraniyawa 10:17-19 GWT) Sabon Alkawari ya zo da hadayar jinin Yesu Banazare, mutum marar aibi ko aibi na zunubi, “Dan Rago na Allah mai ɗauke zunubin duniya!” Kiristoci suna tunawa da hadayar fansa ta Kristi ta wajen cin abin da aka fi sani da Jibin Ubangiji.

Babi na 8

Kyautar Ceto Kyauta

Kamar yadda aka nuna a cikin halittar Adamu da Hauwa’u, an ba ’yan Adam ikon zaɓa da kuma tsai da shawarwari. Wannan kuma Bani Isra'ila ya bayyana, waɗanda Allah ya zaɓa ya kawo Almasihu cikin duniya, suna zaɓen su faranta ransu ta haka suna tawaye ga Allah sannan suna shan wahala. Bulus ya gaya mana: “Gama sakamakon zunubi mutuwa ne, amma baiwar Allah ita ce rai madawwami cikin Yesu Kristi

Ubangijinmu.” (Romawa 6:23 KJV) Adamu da Hauwa’u sun koyi wannan darasin sosai.

Wafanda suka zaba su zama wani bangare na Sabon Alkawari na Yesu, wafanda ke cikin Kristi, sun sami ceto, gafarar zunubai ta jinin tsarkakewa na Kristi, da rai madawwami a Kasar Alkawari ta ruhaniya.

“Ba wanda zai cece mu, hakika, ta wurin ikon mai suna Yesu kadai za mu sami ceto ba ta wurin wani dabam ba.” (Ayyukan Manzanni 4:12)

“Gama ba na jin kunyar bisharar [Kristi (rd)]: ikon Allah ne na ceto ga duk mai-bada gaskiya, ga Bayahude da farko, ga kuma Helenanci: gama a cikinta ake bayyana adalcin Allah.” (Romawa 1:16-17)

Don haka, dukanmu mun yi zunubi. Kristi shine hadaya ta zunubi. Bishara, KRISTI MATASHI, shine ikon ceto, gafarar zunubi.

A. To, wanene wannan Kiristi, Yesu Banazare?

- "Tun fil'azal akwai Kalma, Kalman nan kuwa tare da Allah yake, Kalman nan kuwa Allah ne." (Yohanna 1:1)
- Yana cikin duniya, duniya ta wurinsa ta kasance, duniya kuwa ba ta san shi ba. (Yohanna 1:10)
- “Kalman nan kuwa ya zama mutum, ya zauna a cikinmu, mun kuma ga daukakarsa, daukakar da Uban yake rabawa da makadaicin 'Dansa, daukaka ce mai yawan alheri. da gaskiya.” (Yohanna 1:14)
- “Ko da yake yana cikin surar Allah, yana daidai da Allah, bai yi amfani da wannan daidaicin ba, sai dai ya bata kansa ta wurin daukar siffar bawa, ya zama kamar sauran mutane, ta wurin kamannin mutum. Ya kaskantar da kansa ta wurin zama mai biyayya har mutuwa, mutuwa akan gicciye.” (PHilibiyawa 2:6-8-GWT)
- Kashegari Yahaya ya ga Yesu na nufu shi, sai ya ce, “Ga shi! Dan Rago na Allah mai dauke zunubin duniya! Wannan shi ne wanda na ce, “Wani yana zuwa bayana, wanda ya riga ni, domin da ma yana nan tun ba ni.” (Yohanna 1:29-30).

- “Lokacin da aka yi masa baftisma, Yesu ya fito daga ruwan nan da nan, sai ga sammai suka buɗe masa, ya ya ga Ruhun Allah yana saukowa kamar kurciya, yana saukowa a kansa.” (Karanta Matta 3:16.)
- “Da Yesu ya zo yankin Kaisariya Filibi, ya tambayi almajiransa, ‘Wane ne mutane suke cewa ‘Dan Mutum?’ Suka ce, ‘Wasu sun ce kai Yahaya Maibaftisma ne, waɗansu Iliya, waɗansu kuma Irmiya, ko ɗaya daga cikin annabawa.’ Ya tambaye su, ‘Amma wa kuke cewa ni?’ Siman Bitrus ya amsa, ‘Kai ne Almasihu, ‘Dan Allah Rayayye!’ Yesu ya amsa ya ce, ‘Simon ɗan Yunusa, mai albarka ne! Ba wani mutum ya bayyana muku wannan, amma Ubana wanda ke cikin sama ya bayyana muku shi.’ (Matta 16:13-18 GWT)
- “*Donakwai* Allah ɗaya, matsakanci ɗaya kuma a tsakānin Allah da mutāne. *da* Mutum Kristi Yesu, wanda ya ba da kansa fansa domin kowa.” (1 Timothawus 2: 5-6 KJV)
- Domin a cikinsa ne dukan cika Allah take zaune.” (Kolosiyawa 2:9 KJV)

B. Me yasa mutum yake buƙatar matsakanci?

- Laifofinku sun raba ku da Allahnku, zunubanku kuma sun boye *Nasaface* daga gare ku, dōmin kada Ya ji. (Ishaya 59:2.)
- "Na sanya wannan a matsayin mutum, domin ku masu rauni ne a cikin halinku na zahiri, kamar yadda kuka kasance kuna miƙa gabobin jikinku bauta ga kazanta, ga mugunta da ke ta karuwa. . . Domin sakamakon zunubi mutuwa ne, amma baiwar Allah ita ce rai madawwami cikin Almasihu Yesu Ubangjinmu." (Romawa 6:19-23.)
- “Dukansu sun yi zunubi, sun kasa kuma ga darajar Allah. kuma ana baratar da su kyauta ta wurin alherinsa ta wurin fansa da ya zo ta wurin Almasihu Yesu. Allah ya miƙa shi hadaya ta kafara ta wurin bangaskiya cikin jininsa.” (Romawa 3:23-25.)

- “Ashe, ba ku sani ba, marasa adalci ba za su gāji Mulkin Allah ba? ko masu luwadi [masu lalata (RSV)], ko barayi, ko masu kwaɗayi [masu sha’awa (NIV)], ko mashaya, ko masu zage-zage [masu-kazafi (NIV)], ko masu-karbo [masu zamba (NIV)] za su gāji mulkin Allah.” (1 Korinthiyawa 6:9-10.)
- “Ya ku kaunattuna, na rubuto muku wannan domin kada ku yi zunubi: amma idan kowa ya yi zunubi, muna da mai magana da Uba domin kāriyarmu, wato Yesu Kiristi, Mai Adalci, shi ne hadaya ta fansa domin zunubanmu.” (1 Yohanna 2: 1-2 NIV)
- “Bisharar Almasihu, gama ikon Allah ne zuwa ceto ga duk mai ba da gaskiya, ga Bayahude da farko, har ma ga Hellenanci.” (Romawa 1:16.)
- “Gama Allah ɗaya ne, matsakanci kuma ɗaya ne tsakanin Allah da mutane, Almasihu Yesu, wanda ya ba da kansa fansa domin kowa.” (1 Timothawus 2: 5-6 ESV)

C. Menene Bisharar Almasihu?

- "Tun fil'azal akwai Kalma, Kalman nan kuwa tare da Allah yake, Kalman nan kuwa Allah ne." (Yohanna 1:1-2)
- “Bari ku sani duka, da dukan jama’ar Isra’ila, cewa ta wurin sunan Yesu Kiristi Banazare, wanda kuka gicciye, wanda Allah ya tashe shi daga matattu, ta wurinsa ne wannan mutum yake tsaye a gabanku da lafiya. Wannan shi ne dutsen nan da ku magina suka ki, wanda ya zama babban ginshikin ginin. **Haka kuma babu ceto a cikin wani**[wato Kristi (rd)], gama babu wani suna karkashin sama da aka bayar cikin mutane wanda dole ne mu sami ceto.” (Ayyukan Manzanni 4: 10-12)
- "A cikinsa muka sami fansa ta wurin jininsa, gafarar zunubai, bisa ga yalwar alherinsa." (Afisawa 1:7-8)
- “[Dukkan] suna barata ta wurin alherinsa ta wurin fansa da ta zo ta wurin Almasihu Yesu, Allah ya mika shi hadaya ta fansa, ta wurin bangaskiya ga jininsa.” (Romawa 3:24-25.)

- “Bugu da kari, ’yan’uwa, ina sanar da ku bisharar da na yi muku wa’azi, wadda kuka karɓa kuma kuka tsaya, wadda kuma ta cece ku, idan kun riƙe kalmar nan wadda na yi muku wa’azi, sai dai idan kun yi imani da banza, gama na ba ku da farko abin da na karɓa: cewa Almasihu ya mutu domin zunubanmu bisa ga Littattafai, kuma an binne shi, kuma bisa ga Littafi Mai Tsarki a rana ta uku. (1 Korinthiyawa 15:1-4.)
- "Saboda haka, idan kowa yana cikin Almasihu, shi sabon halitta ne, tsohon ya tafi, sabon ya zo: Duk wannan daga wurin Allah ne, wanda ya sulhunta mu da kansa ta wurin Almasihu, kuma ya ba mu hidimar sulhu: cewa Allah yana sulhunta duniya da kansa cikin Almasihu, ba ya lissafta zunuban mutane a kansu ba, kuma ya sa mana sakon sulhu." (2 Korinthiyawa 5:17-19)

D. Ta yaya ake sulhuntawa zuwa ga dangantaka da Allah?

- “Bitrus ya ce wa Yesu... Yayin da yake cikin magana, sai ga gajimare mai haske ya lullube su, wata murya kuma daga cikin gajimaren ta ce, ‘Wannan Dana ne, wanda nake kauna, na ji dadi da shi kwarai.
- “To, ta yaya za su yi kira ga wanda ba su yi imani da shi ba? (Romawa 10:14.)
- “Sai Filibus ya ruga wurinsa, ya ji yana karanta littafin annabi Ishaya, ya ce, ‘Kan gane abin da kake karantawa? Sai ya ce: "Yaya zan iya, sai in wani ya shiryar da ni?" Kuma ya roki Filibus ya haura, ya zauna tare da shi. (Ayyukan Manzanni 8: 30-31 KJV)
- "Ba tare da imani ba [imani cikin aiki]shi neba zai yiwu a farantawa baShi,gama wanda ya zo ga Allah lalle ne, haƙiƙa, shi ne, kumacewaShi ne mai sakayya ga masu nemansa." (Ibraniyawa 11: 6 KJV)
- "Za ku mutu cikin zunubanku; gama idan ba ku gaskata ni ne shi ba, za ku mutu cikin zunubanku." (Yohanna 8:24.)
- “Amma idan ba ku juyo ga Allah ba, kuka kuma sāke tunaninku, kuka aikata [tuba (NKJV)], to, ku ma za ku mutu duka. kai ma duk za ka mutu.” (Luka 13: 3-5 GWT)

- “Maganar tana kusa da ku, cikin bakinku da cikin zuciyarku (wato, maganar bangaskiya da muke wa'azi): cewa idan ka shaida da bakinka Yesu Ubangiji ne, kuma ka gaskata a zuciyarka cewa Allah ya tashe shi daga matattu, za ka sami ceto. Domin da zuciya mutum yana gaskatawa zuwa ga adalci, [lokacin da ya dogara ga Allah ta wurin biyayya] da baki kuma furci ake yin ceto.” (Romawa 10:8-10.)
- “Ko da mun kasance matattu cikin zunubai, ya rayar da mu tare da Kristi, (ta wurin alheri ne kuka cece ku)” (Afisawa 2:5 KJV)
- “Ba ku sani ba, dukan mu da aka yi wa baftisma cikin Almasihu Yesu, an yi mana baftisma cikin mutuwarasa? Sa’ad da aka yi mana baftisma cikin mutuwarasa, aka sa mu cikin kabari tare da shi (mun mutu ga zunubi, aka binne, aka yi baftisma). (Romawa 6: 3-4 GWT)
- “Kamar yadda aka ta da Almasihu daga matattu zuwa rai ta wurin ikon daukakar Uba, haka mu ma ya kamata mu yi sabuwar rayuwa: Idan muka kasance da hadin kai da shi cikin mutuwa irinsa, hakika za mu kasance da hadin kai da shi sa’ad da muka ta da matattu kamar yadda ya yi. (Romawa 6: 4-7 GWT)

E. Rayuwa Sabuwar Irin Rayuwa Cikin Almasihu

Koyarwar Kristi na gaba kamar yadda aka rubuta a cikin Matta surori 5-7 sun bayyana abubuwa da yawa game da rayuwa cikin Kristi (ba a yi kokari na lissafa duk abin da aka rubuta ba).

Bambanci tsakanin Hadisai da Sabon Alkawari – 6:1-18

1. Nuna adalcin ku a gaban mutum - Ku bauta wa Allah a cikin zuciyar ku
2. Ka mai da hankali ga bayarwa - vs- Ka ba a asirce, girmama Allah
3. Yi addu'a don burge wasu - vs- Addu'a ga Allah ce
4. Ka mai da hankali ga adalcinka – mu – Allah ne Mai Tsarki- ba mutum ba

Bambance-bambance tsakanin Tsoho da Sabon Alkawari – Matta 6:21-48

1. Kar ka kashe mu – Kar ka damu da fushi, zagi, ba'a ko kiyayya
2. Ka ba vs – Ka daidaita bambance-bambance da 'yan'uwa kafin bayarwa
3. Kar ka yi zina vs-Kada ka kalli mai sha'awar sha'awar jima'i
4. Ka yi ma mai laifi mu - Ka bar Allah ya rama
5. Ku ki makiyinku vs- Ku kyautata wa dukan makiyanku

Sabon Alkawari Rayuwa ta Ruhaniya - 6:19-7:27

1. Ka sani kana bukatar Allah
2. Kasance da tawali'u
3. Kokarin ganin an tabbatar da adalci
4. Ka yi rahama
5. Tsaftace tunani
6. Samar da zaman lafiya
7. Karbi zalunci don yin daidai
8. Ka bar dangantakarka da Allah ta tabbata
9. Koya wa wasu su kiyaye dukan koyarwar Allah
10. A kiyaye ka guji koyar da al'ada kamar maganar Allah
11. Ka dogara ga Allah, kada ka tara dukiya mai halaka
12. Ka kula da abin da kake dauka a cikin zuciyarka ta idanunka
13. Ba shi yiwuwa a dogara ga Allah da dukiyarsa.
14. Rayuwa ta fi komai
15. Ka sa adalci da adalci a gaba – Allah yana kula da sauran
16. Kada ku zarge ku, ku ma kuna da zunubi
17. Wadanda suke neman adalci za su same ta
18. Allah Yana ba masu roqo
19. Ku san Allah, kuma za ku san munafuki da ayyukansa
20. Allah Yana sanin wadanda suke aikata nufinsa - ba wadanda suka ce suna aikatawa ba

F.Takaitacciyar Yadda Ake Shiga Kiristi

Ji

- Ka yi nazari sosai kuma ka karanta abin da Kristi da manzanninsa suka yi wa'azi domin Kalmomin rai ne.

fahimta

- Dukan mutane masu zunubi ne, sun yi rashin biyayya ga dokokin Allah masu adalci.
- Na yi zunubi, ba na rayuwa bisa ga umarnin Allah.
- Zunubai na za su haifar da mutuwa ta har abada.
- Dole ne a gafarta mini don in sami rai madawwami tare da Allah.
- Kristi, hadaya ta zunubi da ke yin kafara, ita ce kadai hanyar da za a gafarta mini daga dukan zunubaina.

Ku gaskanta cewa Kristi shine Allah mai son gafartawa

- Yesu wkamar kuma shi ne Allah wanda ya zo duniya da jiki a matsayin Yesu Banazare kuma ya zauna a cikin mutane.
- Yesu da son rai ya ba da rayuwarsa ta zahiri ta wurin gicciye shi - cikakkiyar hadaya don gafarta wa mutum zunubansa.
- An binne shi, ya tashi daga kabari a rana ta uku, kuma ya bayyana ga daruruwan almajiransa.
- Ya koma sama tare da Uba.

Tuba

- Canza rayuwata daga zunubi da rashin biyayya zuwa amana da biyayya.

Furta

- Ku yarda a gaban wasu cewa Yesu 'Dan Allah ne.

Mutu

- Ka kashe rayuwata ta dā, ta zunubi, ta duniya.

A binne

- Tun da rayuwar ku ta duniya ta mutu, ku binne shi cikin na Almasihu cikin kabari na baftisma ta wurin nutsewa cikin ruwa.

Karba

- Bayan mutuwarka ga zunubi da binne cikin mutuwar Kristi, Allah ya tashe ka zuwa sabon ruhi, ya ba ka Ruhu Mai Tsarki, ya sa ka cikin Jikin Kristi, Ikilisiya.

Rayuwa

- Ku ci gaba da rayuwa da aminci da biyayya ga Kristi, hadaya ta jini mai gafarta zunubi, kuma za ta ci gaba da tsarkake duk wadanda suke rayuwa cikin biyayya ta wurin bangaskiya da dogara daga zuchiya mai bankyama. Kai A CIKIN Kristi bawa ne don yin nufin Allah.

G. Shin kana da cikakken tabbacin cewa za ka dawwama tare da Yesu Kiristi a cikin sama idan ka mutu yau/daren yau?

- "Ina rubuta muku wadannan abubuwa, ku da kuke ba da gaskiya ga sunan 'Dan Allah, domin ku sani kuna da rai madawwami." (1 Yohanna 5:13)
- "Saboda haka, [Yesu] na faɗa muku, za ku mutu sabili da zunubanku, idan ba ku gaskata ni ne ba, za ku mutu sabili da zunubanku." (Yohanna 8:24)

Yau ce ranar yanke hukunci!

Hukuncin naku ne!

Me zaku zaba?

Rai Madawwami

"Wadanda suka ji maganata, suka kuma gaskata wanda ya aiko ni, za su sami rai madawwami: ba kuwa za a yi musu shari'a ba, domin sun riga sun juye daga mutuwa zuwa rai." (Yohanna 5:24-25) Ina ba da tabbacin wannan gaskiyar: lokaci yana zuwa (yana nan a nan) da matattu za su ji

muryar Dan Allah, waƙanda suka amsa ta kuwa za su rayu.” (Yohanna 5:24-25).

ko

Mutuwa ta har abada

“Zai yi haka sa’ad da Ubangiji Yesu ya bayyana.zuwadaga sama tare da manyan mala’ikunsa a cikin wata wuta mai tsanani. Zai dauki fansa a kan waƙanda suka ki yarda da Allah, da waƙanda suka ki amsa [biyayya (NIV)] ga bisharar Ubangijinmu Yesu. Za su biya hukuncin da za a hallaka su har abada, ta wurin kebe su daga gaban Ubangiji, da ikonmai mai daukaka.” (2 Tassalunikawa 1:7-10 GWT)

Tambayoyi

1. Haɗin sararin samaniya fiye da tunanin ya kasance
 - a. ____ Kwatsam kuma kwatsam ya wanzu
 - b. ____ tsari da kirkira kira
2. An halicci mutum cikin kamannin Allah saboda haka mutum
 - a. ____ yana da ikon zaɓi da yanke shawara
 - b. ____ kawai zai iya yin kamar yadda aka tsara shi ya yi
3. Wane umurni ne Allah ya ba Adamu ya yi sa’ad da yake Adnin?
 - a. ____ Kula, kula, lambun Adnin
 - b. ____ Kada ku ci daga cikin ‘ya’yan itacen sanin nagarta da mugunta
 - c. ____ Ku hayayyafa, ku ribabbanya, ku cika duniya, ku mallake ta
 - d. ____ Duk abubuwan da ke sama
4. Adamu da Hauwa’u sun saurari Shaidan kuma suka bi sha’awoyinsu
T ____ F ____
5. Duk nassi, Littafi Mai-Tsarki, daga Allah ne kuma an rubuta shi don mutum ya karanta kuma ya fahimci nufin Allah na mutum ya yi rayuwa mai gamsarwa ga Allah.

T. ____ F. ____

6. Zunubi yana faruwa idan daya:

a. ____ An jarabce shi, sha'awa, da sha'awa

b. ____ Yana bada kai ga jarabawar sha'awar sa

7. Adamu da Hauwa'u ba su sha wani sakamako domin zunubansu ba?

T. ____ F. ____

8. A zamanin Nuhu saboda muguntar mutum, Allah ya halakar da dukan mutane gaba daya, sai dai:

a. ____ Adamu da Hauwa'u

b. ____ Nuhu da iyalinsa

c. ____ Ibrahim da iyalansa

9. Allah ya yi wa Ibrahim alkawari

a. ____ An zaɓi Bani Isra'ila don su sami rai na har abada

b. ____ An yanke wa al'ummai hukuncin mutuwa ta har abada

c. ____ Mutane na dukan al'ummai ba tare da la'akari da kabila ba za su sami albarka

10. Allah ya yi alkawari da Musa da Bani Isra'ila?

T. ____ F. ____

11. Musa bai iya shiga kasar da aka yi wa Ibrahim alkawari ba domin ya daukaka kansa maimakon ya daukaka Allah.

T. ____ F. ____

12. Hadayun dabbobi na bijimai da na awaki da Bani Isra'ila suka miƙa wa Allah shine ya gafarta musu zunubansu?

T. ____ F. ____

13. Kristi ya miƙa jikinsa na zahiri ga Allah a matsayin hadaya ta zunubi domin gafarar zunuban mutum.

T ____ F ____

14. Kristi ya shiga sabon alƙawari da dukan waƙanda suka karbe shi a matsayin Ubangiji ta wurin dogara gare shi ta wurin biyayya?
T. ____ F. ____
15. Dukan mutane sun kasa rayuwa mai faranta wa Allah rai kuma suna bukatar gafara domin a fanshe su.
T. ____ F. ____
16. Hadaya ta zunubi, hadaya ta kafara, tana ba da gafara ga:
a. ____ Kowa
b. ____ Waƙanda suka yi imani
c. ____ Waƙanda suka dogara da biyayyarsu ga Kristi kuma suke rayuwa koyarwarsa
17. Ana samun gafarar zunubai, ceto
a. ____ Imaninsu akan abin da yake daidai da ibada
b. ____ kyawawan ayyukansu da rayuwar da suke rayuwa
c. ____ A cikin Almasihu
18. Su wane ne waƙanda ba za su shiga Aljanna ba?
a. ____ Masu fasikanci
b. ____ Masu bautar gumaka
c. ____ Mazinata
d. ____ 'Yan Luwadi
e. ____ 'Yan luwadi [masu son jima'i]
f. ____ Barayi
g. ____ Masoya [masu zari]
h. ____ Masu shaye-shaye
i. ____ Masu zagi [masu zagi]
j. ____ Masu cin zarafi [masu zamba]
k. ____ Duk abubuwan da ke sama
19. Ta yaya mutum zai shiga cikin Kristi inda ceto da amfanin gafara suka kasance?
a. ____ Ji sakon mutuwar Allah na binnewa da tashin matattu, Bishara – Kristi 'Dan Allah
b. ____ Ka sani ba tare da hadaya ta zunubi ta Kristi ba ba za a sami gafara ba

- c. ____ Gaskanta ba tare da shakka ba cewa Kristi shine Allah kuma
- d. ____ Tuba ta canza salon rayuwa daga bin abin duniya zuwa ibada
- e. ____ Ka furta imaninka cewa Kristi Dan Allah ne
- f. ____ Mu mutu ga tsohon rayuwar zunubi
- g. ____ Binne wannan tsohuwar rayuwar duniya cikin mutuwar Kristi ta wurin nutsewa cikin ruwa sau da yawa ana kiransa baftisma.
- h. ____ Karba daga wurin Allah jiki na ruhaniya da aka ta da, baiwar Ruhu Mai Tsarki, da zama memba cikin Jikin Kristi, Ikilisiyarsa.
- i. ____ Ku yi rayuwa da aminci ga koyarwar Kristi da ke barin jinin Kristi ya ci gaba da tsarkake ku daga dukan rashin adalci.
- j. ____ Duk abubuwan da ke sama

20. Menene halinku a wurin Allah kuma mahaliccinku?

- a. ____ Ka san Yesu
- b. ____ Kristi ya san ku